

Státní okresní archiv Cheb

Rodinný archiv Hierschů

[1900]–1957

Inventář

EL NAD č.: 36

AP č.: 1587

PhDr. Jana Kolouchová

Cheb 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	8

Seznam použitých pramenů a literatury	9
---------------------------------------	---

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	10
---------------------------------------	----

Příloha č. 2: Pořádací schéma archivního fondu	11
--	----

Inventární seznam	13
--------------------------	-----------

I. Vývoj původce archiválií

Josef Gustav Hiersche se narodil 25. dubna 1864 v Jirkově do rodiny Emanuela a Franzisky, roz. Pensler.¹

Do Chebu přišel roku 1900 po získání místa na zdejším gymnáziu, kde do roku 1926 působil jako profesor kreslení.² Po odchodu do penze se začal věnovat archeologii. V letech 1929 až 1944 zkoumal se synem z prvního manželství **Richardem Friedrichem**³ lokality v tomto regionu. Nejvýznamněji se podíleli na výzkumu mohyl u Žírovic, kde naleziště upravili a zpřístupnili veřejnosti v podobě skanzenu. Dále se neodmyslitelně zasadili o odkrytí chebské skupiny popelnicových polí.⁴ Jako první se archeologii Chebské kotliny věnoval soustavně. Díky tomu se stal objevitelem, resp. zachráncem materiálu významných lokalit v regionu – Třebeň, Dolní Lomany, Jindřichov, Střížov, Dvorek, Tůně a Mlýnek.

Své poznatky a závěry shrnul ve člancích *Das vorgeschichtliche Grabmal samt Urnenfeld bei Sirmitz*,⁵ *Das Urnenfeld bei Sirmitz*⁶ a *Das vorgeschichtliche Egerland. Die Funde auf dem Sirmitzer Urnenfeld und ihre Bedeutung*.⁷

Jeho angažovanost a zásluhy byly oceněny četnými posty, které zastával. V roce 1931 se stal předsedou spolku „Verein zur Erwerbung und Erhaltung des Urnenfeldes bei Sirmitz,“ dále pak zástupcem Úřadu pro pravěké dějiny a jednatelem Státního archeologického ústavu pro okresy Cheb a Aš.

Josef Gustav Hiersche zemřel nejspíše 11. ledna 1946 ve svém domku u žirovického urnového pole. V jeho odkazu pokračoval syn Richard, který se zasadil o uveřejnění otcova odkazu. Na základě konceptů a poznámek připravil podklady pro doposud nejobsáhlejší zpracování dějin staršího archeologického bádání na Chebsku.⁸ Na přelomu čtyřicátých a padesátých let pomyslně předal odkaz německé archeologie Chebska československé vědě s velkými nadějemi na uznání.⁹ Sám však jako zaměstnanec městského muzea v Chebu vnímal

¹ Státní oblastní archiv (dále jen SOA) v Litoměřicích, *Sbirka matrik*, Jirkov, sign. 70/17, fol. 194.

² Státní okresní archiv Cheb, fond *Archiv města Cheb*, Evidence obyvatelstva.

³ Narozen 2. března 1890 v Ústí nad Labem. Blíže SOA v Litoměřicích, Ústí nad Labem, sign. 174/39, fol. 215.

⁴ SKLENÁŘ, Karel. *Biografický slovník českých, moravských a slezských archeologů*. Praha : Libri, 2005, s. 218.

⁵ HIERSCHE, Josef. *Das vorgeschichtliche Grabmal samt Urnenfeld bei Sirmitz. Egerer Jahrbuch*, 1930, č. 60, s. 47–58.

⁶ TÝŽ. *Das Urnenfeld bei Sirmitz. Unser Egerland*, 1932, č. 36, s. 99–105.

⁷ TÝŽ. *Das vorgeschichtliche Egerland : die Funde auf dem Sirmitzer Urnenfeld und ihre Bedeutung. Egerer Zeitung*, ze dne 18. 2. 1934.

⁸ Srov. ŠIMEK, Emanuel. *Chebsko v staré době : dnešní nejzápadnější slovanské území*. Brno : Masarykova universita s podporou Ministerstva školství, 1955. Zásluhy na této publikaci nebyly Richardu Hierschovi autorem nikdy uznány.

⁹ HASIL, Jan. Raně středověké osídlení Chebska. *Studia mediaevalia Pragensia*, č. 9, 2009, s. 7–73.

svou degradaci a nevděk nového režimu velice nelibě. Jeho psychické rozpoložení se podepsalo i na jeho zdravotním stavu. Na konci padesátých let¹⁰ zemřel osamocen ve svém bytě ve Vančurově ulici č. p. 14.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Písemnosti archivního fondu Rodinný archiv Hierschů byly do SOkA Cheb předány Richardem Hierschem bez uvedení data převzetí. Oficiálně byly zaevidovány 23. dubna 1993 pod přírůstkovým číslem 698.

O stavu písemností před převzetím do archivu není možné zjistit žádné konkrétní informace. Lze předpokládat, že se jako součást pozůstalosti po Josefu Hierschovi dostaly do držení jeho syna.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Rodinný archiv Hierschů je torzovitého charakteru a obsahuje archiválie z let [1900]–1957.

Před zpracováním se archivní fond o rozsahu čtyř kartonů nalézal v SOkA Cheb. Písemnosti byly předány Richardem Hierschem. Tyto kartony obsahovaly podle inventárního soupisu vypracovaného v roce 1960 Jaroslavem Slavíkem materiály z let 1921–1957. V roce 1992 revidovaly fond archivářky Marie Bortelová a Dana Václavů a původní inventární soupis byl přepsán ve formě inventáře. Jednalo se však pouze o jednoduchý soupis obsahu kartonů – záznamy k pravěkým nálezům, plány pohřebišť, mapy, novinové výstřižky, korespondenci či přehled výdajů.

Původní inventární soupis i jeho revidovaná verze vykazovaly četné nepřesnosti. Reflektovaly pouze 27 inventárních čísel bez přesného časového vymezení a jejich pojmenování neodpovídalo skutečnému obsahu archiválií. Z výše uvedených důvodů bylo tedy roku 2015 přistoupeno k novému zpracování.

Během zpracování archivního fondu Hiersche Josef, Prof. (EL NAD 36) bylo zjištěno, že se zde nacházejí písemnosti i dalších rodinných příslušníků. Z uvedeného důvodu došlo

¹⁰ Bližší časové určení se nepodařilo zjistit.

na základě úředního záznamu č. 28/2015 ze dne 20. listopadu 2015, č. j. SOAP/020-0919/2015 k přejmenování archivního fondu na Rodinný archiv Hierschů.

Při zpracování byla zohledněna stávající literatura k pořádání osobních fondů. Archivní fond je tvořen dvěma skupinami podle jednotlivých původců písemností, které jsou dále tematicky roztrženy podle Pracovního schématu pro pořádání osobních pozůstalostí (Interní směrnice ÚA ČSAV z 26. února 1980). Dále byl použit Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek z 12. března 2010, č. j. SOAP/006-0767/2010 včetně dodatku platného od 15. července 2014, č. j. SOAP/006-1300/2014 a současně byla zohledněna Základní pravidla pro zpracování archiválií kolektivu pracovníků pod vedením Michala Wannera z roku 2012. Přestože bylo použito obecně vžitě pořádací schéma, u osobních fondů je nezbytně nutné posuzovat každý celek individuálně a respektovat rozmanitost dochovaných archiválií.

Díky evidenci samotných původců archivního fondu byly archiválie seřazeny chronologicky. Nicméně u některých inventárních čísel nebylo možné určit přesné datum vzniku, a proto je vždy uvedeno pouze přibližné datování. Konkrétně se jedná o inv. č. 14–17, 45–47 a 64. Souhrnně lze říci, že se přibližná datace objevuje u písemnosti z vědecké a odborné činnosti Josefa Hierscheho, map Chebska a Ašska a listových filmů. Časový rozsah vzniku rukopisů Für Freunde der germanischen Runenschrift. Runeninschriften (inv. č. 14), Die gemeingermanischen Runen (inv. č. 15), Kulturgebiet „Vorgeschichte“ (inv. č. 16) a Wichtige Klarstellung zur Bewertung vorgeschichtlicher Zeitabschnitte (inv. č. 17) byl stanoven mezi léta 1925 a 1946. Spodní hranice byla určena na základě tématu rukopisu. Archeologií se začal Josef Hiersche zabývat nejdříve ve svých 60 letech, přičemž díla mohla vzniknout kdykoliv do jeho smrti. V případě map (inv. č. 45–47) byla datace vymezena roky 1900 a 1944, tedy od doby, kdy Josef Hiersche přišel do Chebu, a jeho úmrtím. Shodná datace byla stanovena u listových filmů, které zachycují podobu vánočního stromku.

Při zpracování archivního fondu Rodinný archiv Hierschů (EL NAD 36) bylo zjištěno, že se zde nacházejí písemnosti jiného původce. V rámci vnitřních změn byl přeřazen jeden balík do nově vzniklého archivního fondu:

- Spolek k získání a zachování urnového pole u Žírovic (EL NAD 1658), Úřední záznam č. 25/2015 ze dne 19. listopadu 2015, č. j. SOAP/020-0911/2015. Jednalo se o 21 fotografií na papírové podložce (0,01 bm) a jeden balík (0,01 bm) – písemnosti spolku „Verein zur Erwerbung und Erhaltung des Urnenfeldes bei Sirmitz,“ 1931–1934.

Při zpracování nebyly vyřazeny žádné jednotliviny nearchivní povahy. Původní rozsah archivního fondu EL NAD 36 byl 0,48 bm. Po zpracování měří archivní fond Rodinný archiv

Hierschů 0,72 bm. Nárůst 0,24 bm byl způsoben přemanipulováním archivního materiálu a řádným uložením. Původní evidenční jednotky byly upřesněny na 18 rukopisů, pět kartonů, sedm map, 44 kreseb, 420 fotografií na papírové podložce, třináct fotografických desek, 119 listových filmů, 21 kinofilmů, patnáct tisků po roce 1800. Kvůli charakteru pořádání archivního fondu jsou všechny evidenční jednotky řazeny za sebou podle inventárního seznamu. Z uvedeného důvodu jsou rkp 1–2 v kar 1, rkp 3–11 a tip 1–8 v kar 2, rkp 12–16, map 1–7, kre 1–40, tip 9–15 v kar 3, rkp 17–18 v kar 4 a kre 41–44 v kar 5. Výjimku představují fotografie na papírové podložce, fotografické desky, listové filmy a kinofilm. Ty jsou uloženy pohromadě a řazeny jsou dle pořadí inventárního seznamu. Z 27 položek vzniklo novým uspořádáním 84 inventárních čísel.

Archiválie vztahující se k osobám Josefa a Richarda Hierschů či přímo od původců fondu byly nalezeny i v jiných archivních fondech:

- Státní policejní úřad Cheb (EL NAD 38)
 - kar 17, inv. č. 272, *Verein zur Erwerbung u. Erhaltung des Urnenfeldes bei Žírovice*, 1931–1938
- Státní okresní archiv Cheb (EL NAD 531)
 - kar 24, inv. č. 456, *Pravěk Chebska – zpráva o pravěké sbírce musea, poznámky z vykopávek prof. Hierscheho a jeho syna Richarda Hierscheho, korespondence s dr. Rud. Turkem, státní archeologický ústav*, 1934–1949
 - kar 24, inv. č. 457, *Pravěké oddělení městského vlastivědného muzea v Chebu, depozitář v archivu, pozůstalost dr. Gnirse, pravěké předměty, popis a jejich předání do Karlových Varů, předání knihovny R. Hierscheho do Františkových Lázní, pravěké nálezy na Chebsku*, 1940–1955
 - kar 27, inv. č. 497, *Praha – Státní archeologický ústav – Informační služba SAÚ, zpráva o nalezišti v Žírovicích a o výsledku vykopávek na Chebsku v letech 1929–1943, pravěké nálezy ve městě Chebu*, 1945–1963
 - kar 31, inv. č. 604, *Žírovice – pohřebiště mohylového charakteru z období lužické kultury v kraji, zřízení rezervace – agenda*, 1947–1952

Vyjma výše jmenovaných není známo, že by se archiválie nacházely i v jiných archivních fondech, archivech či institucích.

Po jazykové stránce je archivní fond převážně německý, nicméně se zde objevuje i čeština. Čeština se vyskytuje ve výměru důchodu (inv. č. 4), u daňových srážek (inv. č. 5), u korespondence k činnosti spolku „Verein zur Erwerbung und Erhaltung des Urnenfeldes bei Sirmitz“ (inv. č. 12) v případě dopisu se Státním památkovým úřadem pro Čechy v Praze

z 21. prosince 1936, v konceptech dopisů (inv. č. 74), v osobní korespondenci – dopis prof. Em. Šimka (inv. č. 75), u rukopisů Kurzer Bericht über die spätbronzezeitliche Fundstelle von Sirmitz und über das Ergebnis der 15-jährigen Ausgrabungen im Egerlande vom Jahre 1929 bis zum Jahre 1943 (inv. č. 76) a Zur Fundchronologie des Egerlandes (inv. č. 77), Hradiště a valy na Chebsku (inv. č. 78) a v pracovních plánech a náplni (inv. č. 81). Fyzický stav všech archiválií je dobrý.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archiválie vztahující se k osobám původců fondu lze hodnotit jako torzovitě. Inventarizovaný archivní fond poskytuje převážně informace o pracovním působení původců. S tím přímo souvisí také písemnosti vzniklé z vědecké odborné a veřejné činnosti. Josef Hiersche i jeho syn se zapsali do dějin města. Nezapomenutelné místo zaujímají dochované rukopisy a tištěné práce, které mají velký význam pro regionální archeologii (inv. č. 14–32 a 76–77).

V případě Richarda Hierscheho představují zajímavý pramen koncepty dopisů (inv. č. 74). Překlady k nim pořídil správce chebského muzea Jan Kubín a zároveň je opatřil vlastními komentáři, které odkrývají charakter pisatele v poválečné době. V budoucnu lze předpokládat zájem o studijní a přípravný materiál (inv. č. 33–51 a 78–80) a v případě Josefa Hierscheho o písemnosti z jeho veřejné činnosti – regionálního archeologa (inv. č. 52–60).

K hlubšímu studiu osobností původců archivního fondu a jejich veřejné činnosti bude potřeba využít i archiválie uložené v dalších archivních fondech. Pro získání komplexního pohledu na problematiku by bylo zapotřebí nahlédnout také do fondu Archiv města Cheb (EL NAD 1) a Gymnázium (německé), Cheb (EL NAD 476).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Cheb archivní fond Rodinný archiv Hierschů v květnu a listopadu 2015 uspořádala a archivní pomůcku sestavila Jana Kolouchová.

Cheb, 13. září 2016

PhDr. Jana Kolouchová

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

- SOkA Cheb, fond *Archiv města Cheb*, EL NAD 1.
SOkA Cheb, fond *Gymnázium (německé), Cheb*, EL NAD 476.
SOA v Litoměřicích, *Sbírka matrik*, Jirkov, sign. 70/17, fol. 194.
SOA v Litoměřicích, *Sbírka matrik*, Ústí nad Labem, sign. 174/39, fol. 215.

Literatura

- BOHÁČ, Antonín. Písemné pozůstalosti v archivech. *Archivní časopis*, 1973, č. 23, s. 185–206.
- EDEREROVÁ, Radka – PODANÝ, Václav. K problematice osobních archivních fondů. *Sborník archivních prací*, 1984, č. 34, s. 310–350.
- HANZAL, Josef. Moderní osobní a rodinné archivy. *Slovenská archivistika*, 1975, č. 10, s. 67–82.
- HASIL, Jan. Raně středověké osídlení Chebska. *Studia mediaevalia Pragensia*, 2009, č. 9, s. 7–73.
- HIERSCHÉ, Josef. Das vorgeschichtliche Grabmal samt Urnenfeld bei Sirmitz. *Egerer Jahrbuch*, 1930, č. 60, s. 47–58.
- TÝŽ. Das Urnenfeld bei Sirmitz. *Unser Egerland*, 1932, č. 36, s. 99–105.
- TÝŽ. Das vorgeschichtliche Egerland : die Funde auf dem Sirmitzer Urnenfeld und ihre Bedeutung. *Egerer Zeitung*, ze dne 18. 2. 1934.
- Interní směrnice ÚA ČSAV*, ze dne 26. února 1980.
- LEVORA, Jan. K otázce hodnocení a třídění písemných pozůstalostí. *Archivní zprávy ČSAV*, 1972/3, s. 20–38.
- SKLENÁŘ, Karel. *Biografický slovník českých, moravských a slezských archeologů*. Praha : Libri, 2005, s. 218.
- ŠIMEK, Emanuel. *Chebsko v staré době : dnešní nejzápadnější slovanské území*. Brno : Masarykova universita s podporou Ministerstva školství, 1955.
- WANNER, Michal a kol. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. Praha : Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, 2012.
- WURMOVÁ, Milada. Inventarizace a katalogizace písemných pozůstalostí ve státních archivech. *Archivní časopis*, 1973, č. 23, s. 206–212.
- TÁŽ. Z problematiky písemných pozůstalostí. *Archivní časopis*, 1959, č. 9, s. 14–24.

Příloha č. 1

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventurní číslo
fol.	folio
fsd	fotografické desky
fsn	fotografie na papírové podložce
kar	kartony
kin	kinofilmy
kre	kresby
lfi	listové filmy
map	mapy
rkp	rukopisy
roz.	rozená
s.	strana
sign.	signatura
SOA	Státní oblastní archiv
SOkA	Státní okresní archiv
tip	tisky po roce 1800
ÚA ČSAV	Ústřední archiv Československé akademie věd

Příloha č. 2

Pořádací schéma archivního fondu

	inv. č.
A. JOSEF GUSTAV HIERSCHE	
I. ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL	
a) osobní doklady	1–2
b) deník	3
c) hospodářské a majetkové záležitosti	4–10
II. KORESPONDENCE	11–13
III. VĚDECKÁ A ODBORNÁ ČINNOST	
a) vědecké práce	14–32
IV. STUDIJNÍ A PŘÍPRAVNÝ MATERIÁL	
a) výpisky a poznámky	33
b) studie	34–42
c) novinové výstřižky	43
d) nákresy	44
e) mapy	45–51
V. VEŘEJNÁ ČINNOST	
Regionální archeolog	52–60
VI. ILUSTRÁČNÍ MATERIÁL	
a) fotografie	61–62
b) zprávy	63
c) varia	64–72
B. RICHARD HIERSCHE	
I. KORESPONDENCE	73–75
II. VĚDECKÁ A ODBORNÁ ČINNOST	76–77
III. STUDIJNÍ A PŘÍPRAVNÝ MATERIÁL	78–80
IV. VEŘEJNÁ ČINNOST	
Městský archeolog	81

V. ILUSTRACNÍ MATERIÁL	
a) zprávy	82
b) varia	83
VI. PÍSEMNOTI Z UMĚLECKO-TVŮRČÍ ČINNOSTI	84

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

A. JOSEF GUSTAV HIERSCHE

I. ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL

a) osobní doklady

1	Pověření k vedení spolku „Verein Allgemeine Schillervolkshochschule in Eger“	1938	kar 1
2	Legitimace spolku „Reichskolonialbund“	1943	kar 1

b) deník

3	Denní záznamy (25. března 1945 – 25. dubna 1945)	1945	kar 1
---	---	------	-------

c) hospodářské a majetkové záležitosti

4	Výměr důchodu	1926–1930	kar 1
5	Daňové srážky	1928	kar 1
6	Návrh kupní smlouvy k pozemkům v Žirovicích	1930	kar 1
7	Účty a kvitance	1937–1943	kar 1
8	Potvrzení o zaplacení odkoupených pozemků v Žirovicích	1938	kar 1
9	Potvrzení o zaplacení výkopových prací na žirovickém nalezišti	1938	kar 1
10	Cestovní náklady	1941	kar 1

II. KORESPONDENCE

11	Soubor soukromé korespondence (12. dubna 1922 – 3. července 1922)	1922	kar 1
12	Činnost spolku „Verein zur Erwerbung und Erhaltung des Urnenfeldes bei Sirnitz“	1930–1939	kar 1
13	Koncepty dopisů	1930–1945	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

III. VĚDECKÁ A ODBORNÁ ČINNOST

a) vědecké práce

14	Hiersche, Josef Gustav: Für Freunde der germanischen Runenschrift: Runen und Runeninschriften (Pro přátele germánského runového písma: runy a runové nápisy)	[1925]–[1946]	rkp 1
15	Hiersche, Josef Gustav: Die gemeingermanischen Runen (Všegermánské runy)	[1925]–[1946]	rkp 2
16	Hiersche, Josef Gustav: Kulturgebiet „Vorgeschichte“ (Kulturní oblast „Pravěk“)	[1925]–[1946]	rkp 3
17	Hiersche, Josef Gustav: Wichtige Klarstellung zur Bewertung vorgeschichtlicher Zeitabschnitte (Důležité vysvětlení k hodnocení pravěkého období)	[1925]–[1946]	rkp 4
18	Hiersche, Josef Gustav: Das 3000 Jahre alte Urnenfeld bei Sirmitz in der Nähe von Franzensbad in Böhmen (3000 let staré urnové pole u Žírovic v blízkosti Františkových Lázní v Čechách)	1929	rkp 5
19	Hiersche, Josef Gustav: Kurzer Bericht über das Urnenfeld und die Siedlungsstätte bei Sirmitz (Krátká zpráva o urnovém poli a sídelním místě u Žírovic)	1929	rkp 6
20	Hiersche, Josef Gustav: Sirmitzer Funde im Egerer Stadtmuseum (Žírovické nálezy v chebském městském muzeum)	1929	tip 1
21	Hiersche, Josef Gustav: Urnenfeld bei Sirmitz (Urnové pole u Žírovic)	1929	rkp 7
22	Hiersche, Josef Gustav: Die bisherigen Funde auf dem bronzezeitlichen Grüberfelde bei Sirmitz (Dosavadní nálezy z pohřebních polí doby bronzové u Žírovic)	1930	tip 2
23	Hiersche, Josef Gustav: Urzeit im Egerland (Pravěk na Chebsku)	1930	rkp 8

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
24	Hiersche, Josef Gustav: Ausstellung von Funde vom Urnenfeld bei Sirmitz (Výstava nálezů popelnicového pole u Žírovic)	1931	tip 3
25	Hiersche, Josef Gustav: Liebe Landsleute und Freunde des Egerlandes! (Vážení krajané a přátelé Chebska!)	1932	tip 4
26	Hiersche, Josef Gustav: Das Urnenfeld bei Sirmitz (Urnové pole u Žírovic)	1932	tip 5
27	Hiersche, Josef Gustav: Vergangenheit spricht zu uns. Das bronzezeitliche Urnenfeld von Sirmitz bei Franzensbad I (Minulost k nám promlouvá. Urnové pole doby bronzové ze Žírovic u Františkových Lázní I)	1932	tip 6
28	Hiersche, Josef Gustav: Vergangenheit spricht zu uns. Das bronzezeitliche Urnenfeld von Sirmitz bei Franzensbad II (Minulost k nám promlouvá. Urnové pole doby bronzové ze Žírovic u Františkových Lázní II)	1932	tip 7
29	Hiersche, Josef Gustav: Das vorgeschichtliche Grabmal samt Urnenfeld bei Sirmitz (Pravěký pomník s urnovým polem u Žírovic)	1932	rkp 9
30	Hiersche, Josef Gustav: Das vorgeschichtliche Grabmal samt Urnenfeld bei Sirmitz (Pravěký pomník s urnovým polem u Žírovic)	1932	rkp 10
31	Hiersche, Josef Gustav: Das vorgeschichtliche Egerland (Pravěké Chebsko)	1933	rkp 11
32	Hiersche, Josef Gustav: Das vorgeschichtliche Egerland. Die Funde auf dem Sirmitzer Urnenfeld und ihre Bedeutung (Pravěké Chebsko. Nálezy na žírovickém urnovém poli a jejich význam)	1934	tip 8

IV. STUDIJNÍ A PŘÍPRAVNÝ MATERIÁL

a) výpisky a poznámky

33	Urnové pole v Žírovicích	1930–1933	kar 2
----	--------------------------	-----------	-------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
b) studie			
34	Sandner, R.: Dr. H. Muggenthaler, Die Besiedlung des Böhmerwaldes. Ein Beitrag zur bayrischen Kolonisationsgeschichte I	1930	tip 9
35	Sandner, R.: Dr. H. Muggenthaler, Die Besiedlung des Böhmerwaldes. Ein Beitrag zur bayrischen Kolonisationsgeschichte II	1930	tip 10
36	Seidl, Oskar: Ausgrabungen hinter dem Trebendorfer Friedhof	1931	rkp 12
37	Linke, Eugen: Barocke Kunst im Schlosspark Waltsch	1938	rkp 13
38	Linke, Eugen: Barocke Kunst im Schlosspark Waltsch	1938	tip 11
39	Dorsch, Josef: Fünf Jahrhunderte Siechenhaus	1940	tip 12
40	Franz, Leonhard: Ein frühdeutscher Fund aus dem Egerland	1940	tip 13
41	Franz, Leonhard: Der Fund von Trebendorf	1941	tip 14
42	Neumann, G.: Siedlung und Gräberfeld der jüngsten Bronzezeit an der Winkelölmühle in Ottersfeld, Str. Sondershausen	1941	tip 15
c) novinové výstřižky			
43	Domáci a zahraniční archeologie	1930–1939	kar 3
d) nákresy			
44	Archeologické nálezy a naleziště (40 ks)	1909–1942	kre 1–40
e) mapy			
45	Historický přehled starého Chebska	[1900]–[1946]	map 1
46	Česko-bavorská a česko-saská hranice	[1900]–[1946]	map 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
47	Chebsko a Ašsko	[1900]–[1946]	map 3
48	Jazyková oblast severní župy	1905	map 4
49	Cheb a okolí	1928	map 5
50	Sudetenland (Sudety)	1939	map 6
51	Chebsko a Bavorsko	1940	map 7

V. VEŘEJNÁ ČINNOST

52	Regionální archeolog Nálezová dokumentace: (řazeno abecedně dle původních názvů lokalit)	1931–1941	fsn 1–156 fsd 1–13 lfi 1–89 kin 1–5
52	Honnorsdorf (Jindřichov) – 5 ks	1931	fsn 1–5
52	Höflas (Dvůrek) – 2 ks	1931	fsn 6–7
52	Liebeneck (Tůně) – 2 ks	1941	fsn 8–9
52	Mies (Stříbro) – 4 ks	1932	fsn 10–13
52	Mühlgrün (Mlýnek) – 16 ks fsn, 8 ks lfi	1931	fsn 14–29 lfi 1–8
52	Nonnengrün (Hluboká) – 2 ks	1933	fsn 30–31
52	Silberbach (Stříbrná) – 3 ks	1932	fsn 32–34
52	Sirmitz (Žirovice) – 111 ks fsn, 12 ks fsd, 55 ks lfi, 2 ks kin	1931–1941	fsn 35–145 fsd 1–12 lfi 9–63 kin 1–2
52	Trebendorf (Třebeň) – 5 ks fsn, 1 ks fsd	1930–1932	fsn 146–150 fsd 13
52	Treunitz (Dřenice) – 6 ks	1933	fsn 151–156

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
53	Dokumentace hmotných nálezů – 110 ks fsn, 26 ks lfi, 3 ks kin	1931–1936	fsn 157–266 lfi 64–89 kin 3–5
54	Poučení k podpoře pravěké vědy v chebském kraji	1939, 1943	kar 3
55	Prohlášení urnového pole u Žirovic chráněnou oblastí	1940	kar 3
56	Hiersche, Josef Gustav: Kurze Bericht über Vorkommnisse im Jahre 1942 (Krátká zpráva o událostech v roce 1942)	1942	rkp 14
57	Popis fotografií z výzkumu na chebském hradě prováděném J. E. Jonase v roce 1911	1942	kar 3
58	Hiersche, Josef Gustav: Mitteilung über Berichte (Sdělení o zprávě)	1943	rkp 15
59	Hiersche, Josef Gustav: Bericht über 1943 (Zpráva o 1943)	1944	rkp 16
60	Ohlášení archeologického nálezu	1944	kar 3

VI. ILUSTRÁČNÍ MATERIÁL

a) fotografie

61	Josef Gustav Hiersche při terénní práci (14 ks)	1930–1933	fsn 267–280
62	Josef Gustav Hiersche (14 ks fsn, 4 ks lfi)	1931	fsn 281–294 lfi 90–93

b) zprávy

63	Pravěké nálezy	1932	kar 3
----	----------------	------	-------

c) varia

64	Vánoční stromeček (2 ks)	[1900]–[1946]	lfi 94–95
65	Recenze a nabídky odborných knih	1918–1931	kar 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
66	Iniciativa proti přemístění hlavního hrobu z Žírovic do městského parku ve Františkových Lázních	1929	kar 3
67	Okolí Žírovic (66 ks fsn, 6 ks lfi, 7 ks kin)	1930–1931	fsn 295–360 lfi 96–101 kin 6–12
68	Fotografie blíže neurčených osob (15 ks fsn, 8 ks lfi, 3 ks kin)	1933–1937	fsn 361–375 lfi 102–109 kin 13–15
69	Stavba domku na urnovém pohřebišti v Žírovicích (mj. 2 technické výkresy)	1934	kar 3
70	Domek na urnovém pohřebišti v Žírovicích (39 ks fsn, 10 ks lfi, 6 kin)	1937	fsn 376–414 lfi 110–119 kin 16–21
71	Zámek v Podhradí (6 ks)	1937	fsn 415–420
72	Instrukce pro pořízení nálezové zprávy	1939	kar 3

B. RICHARD HIERSCHE

I. KORESPONDENCE

73	Rodinná korespondence s otcem Josefem Gustavem	1930	kar 4
74	Koncepty dopisů	1950–1951	kar 4
75	Osobní korespondence	1950–1955	kar 4

II. VĚDECKÁ A ODBORNÁ ČINNOST

76	Hiersche, Richard: Kurzer Bericht über die spätbronzezeitliche Fundstelle von Sirmitz und über das Ergebnis der 15-jährigen Ausgrabungen im Egerlande vom Jahre 1929 bis zum Jahre 1943 (Krátká zpráva o pozdně-bronzovém nalezišti v Žírovicích a o výsledku 15 letých výkopů na Chebsku v letech od 1929 do roku 1943)	1946	rkp 17
----	---	------	--------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
77	Hiersche, Richard: Zur Fundchronologie des Egerlandes (Postup pravěkých nálezů na Chebsku)	1948	rkp 18
III. STUDIJNÍ A PŘÍPRAVNÝ MATERIÁL			
78	Hradiště a valy na Chebsku	1904–1949	kar 4
79	Poznámky a výpisky k archeologickým nalezištím	1927–1949	kar 4
80	Příprava nálezových zpráv	1930–1947	kar 5
IV. VEŘEJNÁ ČINNOST			
81	Městský archeolog Pracovní plány a náplně	1947–1950	kar 5
V. ILUSTRÁČNÍ MATERIÁL			
a) zprávy			
82	Opis zprávy o chebské správě pravěké muzejní sbírky	1947	kar 5
b) varia			
83	Opisy perských legend a pověstí	1957	kar 5
VI. UMĚLECKO-TVŮRČÍ ČINNOST			
84	Předměty v prostoru (4 ks)	1904–1905	kre 41–44

Název archivní pomůcky: Rodinný archiv Hierschů

Značka archivního fondu: RA Hierschů - Cheb

Časové rozmezí: [1900]–1957

Počet evidenčních jednotek: 662 (18 rukopisů, 5 kartonů, 7 map, 44 kreseb,
420 fotografií na papírové podložce, 13 fotografických
desek, 119 listových filmů, 21 kinofilmů, 15 tisků
po roce 1800)

Počet inventárních jednotek: 84

Rozsah v bm: 0,72

Stav ke dni: 13. 9. 2016

Zpracovatel archivního
fondu: PhDr. Jana Kolouchová

Zpracovatel archivní
pomůcky: PhDr. Jana Kolouchová

Počet stran: 22

Počet exemplářů: 5

Schválil: Mgr. Karel Halla
dne 13. 9. 2016–čj. SOAP/020-0616/2016